31992L0003



# SMĚRNICE RADY 92/3/EURATOM
## ze dne 3. února 1992
## o dozoru nad přepravou radioaktivního odpadu mezi členskými státy a do Společenství a ze Společenství a o její kontrole

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména na článek 31 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ([1]) vypracovaný po obdržení stanoviska skupiny osobností jmenovaných Výborem pro vědu a techniku z řad vědeckých odborníků členských států,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu ([2]),

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ([3]),

vzhledem k tomu, že dne 2. února 1959 Rada přijala směrnice, které stanoví základní bezpečnostní standardy na ochranu zdraví pracovníků a obyvatelstva před riziky vyplývajícími z ionizujícího záření ([4]), ve znění směrnice 80/836/Euratom ([5]) a směrnice 84/467/Euratom ([6]);

vzhledem k tomu, že podle článku 2 směrnice 80/836/Euratom se tyto bezpečnostní standardy použijí mimo jiné na přepravu přírodních a umělých radioaktivních látek;

vzhledem k tomu, že podle článku 3 směrnice 80/836Euratom je každý členský stát povinen vyžadovat, aby činnosti, které zahrnují riziko vyplývající z ionizujícího záření, byly povinně ohlašovány; že s přihlédnutím k možným rizikům a jiným významným zřetelům podléhají tyto činnosti v případech stanovených každým členským státem předchozímu povolení;

vzhledem k tomu, že členské státy na svých územích postupně zavedly systémy opatření ke splnění požadavků článku 3 směrnice 80/836/Euratom, kterou se stanoví základní standardy v souladu s článkem 30 Smlouvy o Euratomu; že tedy prostřednictvím vnitřních kontrol, které členské státy uplatňují na základě vnitrostátních právních předpisů shodných se stávajícími požadavky Společenství a odpovídajícími mezinárodními požadavky, pokračují členské státy v zajišťování srovnatelné úrovně ochrany na svých územích;

vzhledem k tomu, že ochrana zdraví pracovníků a obyvatelstva vyžaduje, aby přeprava radioaktivního odpadu mezi členskými státy a do Společenství a ze Společenství podléhala režimu předchozího povolení; že tento požadavek je v souladu se zásadou subsidiarity platnou ve Společenství;

vzhledem k tomu, že usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. července 1988 o nálezech Vyšetřovací komise pro manipulaci s jadernými materiály a jejich přepravu ([7]) požaduje stanovit mimo jiné komplexní pravidla Společenství za účelem toho, aby přeshraniční pohyb jaderného odpadu podléhal systému přísných kontrol a režimu povolení z místa původu do místa jeho skladování;

vzhledem k tomu, že směrnice Rady 84/631/EHS ze dne 6. prosince 1984 o dozoru nad přeshraniční přepravou nebezpečného odpadu v rámci Evropského společenství a její kontrole ([8]) se nevztahuje na radioaktivní odpad;

([1]) Úř. věst. C 210, 23.8.1990, s. 7.
([2]) Úř. věst. C 267, 14.10.1991, s. 210.
([3]) Úř. věst. C 168, 10.7.1990, s. 18.
([4]) Úř. věst. 11, 20.2.1959, s. 221/59.
([5]) Úř. věst. L 246, 17.9.1980, s. 1.
([6]) Úř. věst. L 265, 5.10.1984, s. 4.
([7]) Úř. věst. C 235, 12.9.1988, s. 70.
([8]) Úř. věst. L 326, 13.12.1984, s. 31. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 86/279/EHS (Úř. věst. L 181, 4.7.1986, s. 13).

vzhledem k tomu, že rozhodnutím 90/170/EHS [1] Rada rozhodla, aby se Společenství stalo signatářem Basilejské úmluvy ze dne 22. března 1989 o kontrole přeshraničního pohybu nebezpečného odpadu a jeho zneškodňování; že se tato úmluva nevztahuje na radioaktivní odpad;

vzhledem k tomu, že všechny členské státy podepsaly kodex Mezinárodní agentury pro atomovou energii (MAAE) o osvědčené praxi při přeshraničním pohybu radioaktivního odpadu;

vzhledem k tomu, že nakládání s radioaktivním odpadem vyžaduje dozor a kontrolu, včetně povinného a obecného ohlašovacího postupu při přepravě takového odpadu;

vzhledem k tomu, že je nezbytné stanovit opatření zajišťující následnou kontrolu přepravy;

vzhledem k tomu, že příslušné orgány členských států určení radioaktivního odpadu by měly mít možnost vznést námitky proti přepravě radioaktivního odpadu;

vzhledem k tomu, že je rovněž žádoucí, aby příslušné orgány členských států původu a členského státu nebo členských států tranzitu měly možnost za určitých kritérií stanovit podmínky pro přepravu radioaktivního odpadu na jejich území;

vzhledem k tomu, že při ochraně lidského zdraví a životního prostředí před riziky souvisejícími s tímto odpadem musí být vzata v úvahu rizika vzniklá mimo Společenství; že tedy v případě dovozu nebo vývozu radioaktivního odpadu do Společenství nebo ze Společenství musí být třetí země určení nebo původu a všechny třetí země tranzitu konzultovány a informovány a musí udělit svůj souhlas;

vzhledem k tomu, že čtvrtá úmluva AKP-EHS podepsaná v Lomé dne 15. prosince 1989 obsahuje zvláštní ustanovení, kterými se řídí vývoz radioaktivního odpadu ze Společenství do států, které nejsou signatáři této úmluvy;

vzhledem k tomu, že radioaktivní odpad může obsahovat jaderné materiály podle definice obsažené v nařízení Komise č. 3227/76/Euratom ze dne 19. října 1976 o uplatňování ustanovení o systému záruk Euratomu [2] a přeprava těchto látek musí podléhat Mezinárodní úmluvě o fyzické ochraně jaderných materiálů (MAAE, 1980),

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

HLAVA I

**Oblast působnosti**

*Článek 1*

1. Tato směrnice se vztahuje na přepravu radioaktivního odpadu mezi členskými státy a do Společenství a ze Společenství, kdykoli jejich množství a koncentrace překročí úrovně stanovené v čl. 4 písm. a) a b) směrnice 80/836/Euratom.

2. Zvláštní ustanovení pro zpětnou přepravu takového odpadu jsou obsažena v hlavě IV.

*Článek 2*

Pro účely této směrnice se rozumí:

— „radioaktivním odpadem“ materiál, který obsahuje radionuklidy nebo je jimi kontaminován a u kterého se nepředpokládá další využití,

— „přepravou“ souhrn přepravních operací z místa původu do místa určení, včetně nakládky a vykládky radioaktivního odpadu,

— „držitelem“ radioaktivního odpadu fyzická nebo právnická osoba, která před uskutečněním přepravy právně odpovídá za tento materiál a která jej hodlá přepravit příjemci,

— „příjemcem“ radioaktivního odpadu fyzická nebo právnická osoba, ke které je tento materiál přepravován,

— „místem původu“ a „místem určení“ místa nacházející se ve dvou různých zemích, buď v členských státech Společenství, anebo ve třetích zemích, v důsledku toho nazývané „zemí původu“ a „zemí určení“,

— „příslušnými orgány“ orgány, které jsou podle právních předpisů zemí původu, zemí tranzitu nebo zemí určení zmocněny vykonávat dozor a provádět kontroly definované v hlavách I až IV; tyto příslušné orgány jsou určeny v souladu s článkem 17,

— „uzavřeným zdrojem“ uzavřený zdroj ve smyslu směrnice 80/836/Euratom.

*Článek 3*

Přepravní operace nezbytné pro přepravu musí být v souladu s předpisy Společenství, vnitrostátními předpisy a mezinárodními dohodami o přepravě radioaktivního materiálu.

HLAVA II

**Přepravy mezi členskými státy**

*Článek 4*

Držitel radioaktivního odpadu, který hodlá uskutečnit nebo zařídit jeho přepravu, podá příslušným orgánům země původu žádost o povolení. Příslušné orgány zašlou tuto žádost ke

[1] Úř. věst. L 92, 7.4.1990, s. 52.
[2] Úř. věst. L 363, 31.12.1976, s. 1.Nařízení ve znění(Euratom) č. 220/90 (Úř. věst. L 22, 27.1.1990, s. 56).

schválení příslušným orgánům země určení a případné země nebo zemí tranzitu.

Pro tento účel použijí standardního dokumentu uvedeného v článku 20.

Zasláním tohoto dokumentu není nijak dotčeno pozdější rozhodnutí uvedené v článku 7.

*Článek 5*

1. Jedna žádost o povolení několika přeprav může být zaslána za předpokladu, že

— radioaktivní odpad, kterého se žádost týká, má v podstatě stejné fyzikální, chemické a radioaktivní vlastnosti a

— přepravu uskutečňuje stejný držitel stejnému příjemci a týká se stejných příslušných orgánů a

— týká-li se přeprava třetích zemí, je uskutečňována přes stejný hraniční přechod do Společenství a ze Společenství a přes stejný hraniční přechod třetí země nebo zemí, pokud se příslušné orgány nedohodnou jinak.

2. Doba platnosti povolení nepřekračuje tři roky.

*Článek 6*

1. Nejpozději do dvou měsíců po obdržení řádně vyplněné žádosti oznámí příslušné orgány země určení a všech zemí tranzitu příslušným orgánům země původu svůj souhlas nebo podmínky, jejichž splnění považují za nezbytné, nebo odmítnutí udělení souhlasu.

Pro tento účel použijí standardního dokumentu uvedeného v článku 20.

2. Veškeré podmínky vyžadované příslušnými orgány členských států bez ohledu na to, zda se jedná o země tranzitu nebo země určení, nesmějí být přísnější než podmínky stanovené pro obdobnou přepravu uvnitř těchto států a musí být v souladu s existujícími mezinárodními dohodami.

Při odmítnutí udělení souhlasu musí být uvedeny důvody nesouhlasu nebo musí být připojeny podmínky pro udělení souhlasu v souladu s článkem 3.

3. Příslušné orgány země určení nebo zemí tranzitu si však mohou k vyjádření svého stanoviska vyžádat dodatečnou lhůtu ke lhůtě uvedené v odstavci 1, která však nesmí být delší než jeden měsíc.

4. Jestliže po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1, popřípadě prodloužené podle odstavce 3, nezašlou příslušné orgány země určení nebo zamýšlených zemí tranzitu žádnou odpověď, má se za to, že tyto země vyjádřily souhlas s požadovanou přepravou, pokud v souladu s článkem 17 neinformovaly Komisi o tom, že obecně nesouhlasí s tímto automatickým schvalovacím postupem.

*Článek 7*

Jsou-li udělena všechna nezbytná povolení k přepravě, jsou příslušné orgány členského státu původu oprávněny povolit držiteli radioaktivního odpadu jeho přepravu a informovat o tom příslušné orgány země určení a případné země nebo zemí tranzitu.

Pro tento účel použijí standardního dokumentu uvedeného v článku 20. K tomuto dokumentu musí být připojeny všechny dodatečné požadavky na takové přepravy.

Tímto povolením není nijak dotčena odpovědnost držitele, přepravce, vlastníka, příjemce nebo jiné fyzické nebo právnické osoby zúčastněné na přepravě.

*Článek 8*

Aniž jsou dotčeny jakékoli další průvodní dokumenty vyžadované jinými souvisejícími právními předpisy, doprovázejí dokumenty uvedené v článcích 4 a 6 každou přepravu, která spadá do oblasti působnosti této směrnice, včetně případů schválení více než jedné přepravní operace podle článku 5.

V případě, že se přeprava uskutečňuje po železnici, musí být tyto dokumenty k dispozici příslušným orgánům všech zemí, kterých se přeprava týká.

*Článek 9*

1. Do 15 dnů po obdržení zašle příjemce radioaktivního odpadu příslušným orgánům svého členského státu potvrzení o převzetí a použije k tomu dokumentu uvedeného v článku 20.

2. Příslušné orgány země určení zašlou kopie potvrzení ostatním zemím zúčastněným na přepravě. Příslušné orgány země původu zašlou kopii potvrzení původnímu držiteli.

HLAVA III

**Dovoz do Společenství a vývoz ze Společenství**

*Článek 10*

1. Je-li odpad spadající do oblasti působnosti této směrnice přepravován do Společenství ze třetí země a zemí určení je členský stát, podává příjemce příslušným orgánům tohoto členského

státu žádost o povolení a použije při tom standardního dokumentu uvedeného v článku 20. Příjemce jedná jako držitel a příslušné orgány země určení jednají vůči zemi nebo zemím tranzitu, jako by byly příslušnými orgány země původu podle hlavy II.

2. Je-li odpad spadající do oblasti působnosti této směrnice přepravován přes Společenství ze třetí země a zemí určení není členský stát, je členský stát, na jehož území je odpad přepraven do Společenství jako první, považován pro účely této přepravy za zemi původu.

3. V případě přepravy podle odstavce 1 informuje zamýšlený příjemce přepravy ve Společenství a v případě přepravy podle odstavce 2 osoba v členském státě, na jehož území je odpad přepraven do Společenství jako první a která je odpovědná za zařízení přepravy v tomto členském státě, své příslušné orgány za účelem zahájení příslušných řízení.

*Článek 11*

Příslušné orgány členských států nepovolí přepravu

1. buď

   a) do zemí určení jižně od 60° jižní šířky;

   b) do signatářského státu čtvrté úmluvy AKP-EHS, který není členem Společenství, avšak s ohledem na článek 14,

2. anebo do třetí země, která podle názoru příslušných orgánů země původu nemá v souladu s kritérii uvedenými v článku 20, technické, právní nebo správní zdroje pro bezpečné nakládání s radioaktivním odpadem.

*Článek 12*

1. Má-li být radioaktivní odpad vyvážen ze Společenství do třetí země, kontaktují příslušné orgány členského státu původu ve věci přepravy orgány země určení.

2. Jsou-li splněny všechny podmínky pro přepravu, povolí příslušné orgány členského státu původu držiteli radioaktivního odpadu jeho přepravu a informují o nní orgány země určení.

3. Takovým povolením není nijak dotčena odpovědnost držitele, přepravce, vlastníka, příjemce nebo jiné fyzické nebo právnické osoby zúčastněné na přepravě.

4. Pro účely přepravy se použije standardních dokumentů uvedených v článku 20.

5. Držitel radioaktivního odpadu oznámí do dvou týdnů od převzetí odpadu příslušným orgánům země původu, že odpad dosáhl svého místa určení, a označí poslední celní úřad Společenství, přes který byla přeprava uskutečněna.

6. Toto oznámení bude potvrzeno prohlášením nebo osvědčením příjemce radioaktivního odpadu s údajem, že odpad dosáhl svého správného místa určení, a s označením celního úřadu, přes který byl odpad dopraven do třetí země.

HLAVA IV

**Zpětná přeprava**

*Článek 13*

Vrací-li uživatel uzavřený zdroj dodavateli zdroje v jiné zemi, nespadá jeho přeprava do oblasti působnosti této směrnice.

Tato výjimka se však nevztahuje na uzavřené zdroje obsahující štěpný materiál.

*Článek 14*

Tato směrnice se nedotýká práva členského státu nebo podniku v členském státě, do kterého má být odpad vyvezen k přepracování, vrátit odpad po zpracování do země jeho původu. Nedotýká se rovněž práv členského státu nebo podniku v členském státě, do kterého má být vyvezeno k přepracování ozářené jaderné palivo, vrátit odpad nebo jiné produkty z přepracování do země původu tohoto paliva.

*Článek 15*

1. Nelze-li přepravu radioaktivního odpadu dokončit nebo nejsou-li podmínky pro přepravu v souladu s hlavou II, jsou příslušné orgány členského státu odeslání povinny zajistit, že dotyčný radioaktivní odpad převezme zpět držitel odpadu.

2. V případě přepravy radioaktivního odpadu ze třetí země do země určení ve Společenství jsou příslušné orgány členského státu určení povinny zajistit, aby příjemce odpadu sjednal s držitelem odpadu vzniklého ve třetí zemi doložku, která držitele zavazuje převzít odpad zpět v případě, že přepravu nelze dokončit.

*Článek 16*

Členský stát nebo členské státy, které schválí tranzit pro počáteční přepravu, nesmějí odmítnout schválit zpětnou přepravu v případech uvedených

— v článku 14, jedná-li se o zpětnou přepravu stejného materiálu po zpracování nebo přepracování a jsou-li dodrženy všechny související právní předpisy,

— v článku 15, je-li zpětná přeprava uskutečněna za stejných podmínek a se stejnými specifikacemi.

HLAVA V

**Procesní ustanovení**

*Článek 17*

Členské státy předá Komisi nejpozději do 1. ledna 1994 názvy a adresy jednoho nebo více příslušných orgánů a veškeré nezbytné informace za účelem rychlé komunikace s těmito orgány, jakož i své případné nesouhlasné stanovisko s automatickým schvalovacím postupem uvedeným v čl. 6 odst. 4.

Členské státy pravidelně předávají Komisi všechny změny uvedených údajů.

Komise sdělí tyto informace a všechny jejich změny všem příslušným orgánům ve Společenství.

*Článek 18*

Každé dva roky a poprvé ke dni 31. ledna 1994 podají členské státy Komisi zprávy o provádění této směrnice.

Tyto zprávy doplní informacemi o situaci, pokud jde o přepravu na jejich vlastních územích.

Na základě těchto zpráv připraví Komise souhrnnou zprávu pro Evropský parlament, Radu a Hospodářský a sociální výbor.

*Článek 19*

Komisi je při plnění úkolů stanovených v článcích 18 a 20 nápomocen poradní výbor složený ze zástupců členských států, kterému předsedá zástupce Komise.

Zástupce Komise předloží výboru návrh opatření, která mají být přijata. Výbor zaujme stanovisko k návrhu ve lhůtě, kterou může stanovit předseda podle naléhavosti věci, popřípadě hlasováním.

Stanovisko je uvedeno v zápisu; kromě toho má každý členský stát právo požádat, aby byl v tomto zápisu uveden jeho postoj.

Komise přihlíží co nejvíce ke stanovisku výboru. Sdělí výboru způsob, jakým vzala jeho stanovisko na vědomí.

*Článek 20*

Postup stanovený v článku 19 bude použit zejména při

— přípravě a případné aktualizaci standardního dokumentu pro žádosti o povolení uvedené v článku 4,

— přípravě a případné aktualizaci standardního dokumentu pro udělení souhlasu uvedeného v čl. 6 odst. 1,

— přípravě a případné aktualizaci standardního dokumentu pro potvrzení o převzetí uvedené v čl. 9 odst. 1,

— stanovení kritérií umožňujících členským státům vyhodnotit, zda byly splněny požadavky pro vývoz radioaktivního odpadu podle čl. 11 odst. 2,

— přípravě souhrnné zprávy uvedené v článku 18.

HLAVA VI

**Závěrečná ustanovení**

*Článek 21*

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí nejpozději do 1. ledna 1994. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

2. Tato opatření uvedená v odstavci 1 a přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

3. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

*Článek 22*

Tato směrnice je určena členským státům.

V Bruselu dne 3. února 1992.

*Za Radu*

*předseda*

João PINHEIRO